

29.12.2009.

Vai Ludzas skolas ir gatavas izglītēt bērnus ar īpašām vajadzībām?

Renāte Juškāne,

Ludzas jauniešu kluba „Lietussargs” biedre

Šī gada augustā tika uzsākts projekts LABU for CHILDREN un tā ietvaros veikts monitorings Ludzas pilsētas ģimnāzijā, Ludzas 2. vidusskolā, pirmsskolas izglītības iestādēs „Pasaciņa” un „Rūķītis”. Tika aptaujāti 30 piekto klašu skolēni, 47 sākumskolas un pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogi, kā arī pirmsskolas vecuma bērnu vecāki. Aptauja tika veikta ar mērķi noskaidrot, kāda ir skolēnu, pedagogu un vecāku attieksme pret bērnu ar īpašām vajadzībām integrēšanu vispārējās izglītības iestādēs.

Pēc aptaujas rezultātiem secinājām, ka bērni ar īpašām vajadzībām apmeklē ne vien „Rūķīti” (tā ir speciālā pirmsskolas izglītības iestāde bērniem ar valodas attīstības, stājas traucējumiem, kā arī bieži slimojošiem bērniem), bet arī „Pasaciņu” un 2. vidusskolu. Tikai Ludzas ģimnāzijas sākumskolas skolotāji uzskata, ka viņu klasēs šādu bērnu nav.

87% aptaujāto 5. klašu skolēnu zina, kas ir bērni ar īpašām vajadzībām. Daudzi 2. vidusskolas skolēni labprāt draudzējas ar bērniem, kuriem ir īpašas vajadzības. Viņi uzskata, ka vienaudži ar īpašām vajadzībām arī ir cilvēki un viņiem ir sirds, un viņi nav sliktāki tikai tāpēc, ka ir slimi. Tikai retais atzīst, ka viņam nepatīk šādi bērni. LPĢ skolēni atzīst, ka nepazīst bērnus ar īpašām vajadzībām un nav gatavi ar tādiem draudzēties. 93 % no aptaujātajiem skolēniem uzskata, ka bērniem ar īpašām vajadzībām ir grūtāk mācīties viņu fizisko kaišu dēļ, kā arī tāpēc, ka apkārtējā sabiedrība, vienaudži nesaprot un negrib saprast un atbalstīt šādus bērnus.

Bērnu ar speciālām vajadzībām integrēšanu vispārējās izglītības iestādēs nosaka Vispārējās izglītības likums. Vai Ludzas izglītības iestādes ir gatavas uzņemt bērnus ar īpašām vajadzībām un palīdzēt viņiem integrēties vispārējās izglītības procesā? Taču izskatās, ka mūsu veiktā monitoringa rezultātā neesam guvuši viennozīmīgu atbildi uz šo jautājumu. Analizējot aptaujās iegūtās atbildes, varam secināt, ka daudzas lietas ir jāsakārto, lai šis process noritētu veiksmīgi un lai visi būtu ieguvēji. Integrējot bērnus ar īpašām vajadzībām, nepieciešams skaidri zināt, kādas ir šīs vajadzības, nepieciešams radīt apstākļus, lai gan bērni, gan skolotāji varētu strādāt produktīvi. Aptaujātie uzskata, ka tas var notikt tad, ja:

- - klase/grupa nav pārpildīta,
- - skolotājam ir palīgs,
- - gan skolotājam, gan vecākiem, gan bērniem ir pieejamas regulāras nepieciešamo speciālistu konsultācijas un nodarbības,
- - ir speciāls pedagogs, kas izstrādā programmu katram skolēnam individuāli,
- - ir pieejama nepieciešamā literatūra.

Aptaujas rezultāti liecina par to, ka arī vecākiem ir nepieciešams sabiedrības atbalsts un ieinteresētība, ne vārdos, bet darbos. To saprot ne vien vecāki, bet arī skolēni un pedagogi.

Izsakām lielu pateicību tiem, kas piedalījās šajā aptaujā, veltīja savu laiku, kā arī nebaidījās izteikt savas domas!